

Opinió crítica

El periodisme que volem

Autoria: Gisele Farina

La finalitat del periodisme ha estat donar a la societat una mirada el més objectiva possible del que succeeix al voltant. No obstant això, aquesta premissa s'ha tornat una utopia i cada vegada més veiem com la polarització de la societat va traspasar cap als qui estan darrere dels mitjans de comunicació. O potser, hagi estat a l'inrevés...

Amb aquest panorama, el més preocupant és tractar de veure cap a on anem. I per a això, com a persones consumidores de béns i serveis hem de plantejar-nos com arribem a aquest punt. Perquè aquesta situació no va passar d'un dia per a un altre, sinó que ha estat un canvi gradual. Com els exemples són molts i en tots els àmbits, ens centrarem en un que ens toca de prop: les persones migrades. Lamentablement, des de fa aproximadament una dècada, les notícies que s'associen a elles estan vinculades a successos tràgics.

Què ens volen vendre?

En aquesta època, existeix un algorisme que premia als continguts que en les xarxes socials són més vists, compartits o aconseguen més expressions com ara els polzes a dalt, els cors o els retuits. I aquesta dictadura dels *likes* s'ha extrapolat a tots els aspectes de la societat. Com anem llavors a pretendre que una història interessant es consumeixi més que una altra que generi morbositat? Per què només val aquest sensacionalisme?

La cultura de la immediatesa ens fa buscar estímuls en les novetats una vegada i una altra.

Si veiem constantment notícies tràgiques passarà que ens acostumem a elles i per tant, que necessitem un factor d'impacte major quan tornem a sentir-les. La conseqüència d'aquest cicle és que cada vegada veiem més i més titulars fatalistes. Llegim sobre hordes assaltant una tanca independentment de si són vint o 20 mil persones. O d'onades de persones que arriben en pasteres, quan la realitat és que el gruix de les persones migrades arriba amb avió.

Empatia a mig fer

D'altra banda, quan rebem notícies de persones refugiades, migrades o sol·licitants d'asil, podem veure clarament la doble moral que existeix en els mitjans. Si provenen d'un país europeu o els seus trets són de persona blanca, l'empatia és major que quan es tracta de persones racialitzades. No veiem tant de titular sensacionalista, ni imatges on es mostrin les cares de les persones. És com si uns conflictes o, més ben dit que unes vides, mereixin més respecte que unes altres.

© Roman Kraft para Unsplash

Les conseqüències que preocupen

Les notícies sensacionalistes no sols promouen els discursos racistes de partits polítics. També alimenten als qui generen contingut en xarxes socials i als qui els consumeixen. En el període novembre- desembre de 2022 l'Observatori espanyol de racisme i xenofòbia va registrar un 11% l'hostilitat cap a persones del nord africà i un 4% cap a la comunitat gitana. A més, el gruix de les denúncies sobre contingut racista o xenòfob continua sent el discurs cap a les persones migrades i les afrodescendents.

Canviar la nostra mirada pot ajudar al canvi social

Amb aquestes dades, és clar que els esforços que s'estan fent no són suficients. És hora d'aportar el nostre gra de sorra perquè aquesta situació es reverteixi. Perquè totes les persones mereixen la mateixa dignitat i per tant, els mateixos drets.

- Seguir mitjans de comunicació i xarxes socials d'activistes. Donar-los visibilitat als qui visibilitzen l'altra cara de la moneda. Que informar-nos sigui també formar-nos i ampliar la nostra òptica. Fugim del titular sensacionalista que busca vendre morbositat abans que realitat.
- Denunciar els continguts que veiem inapropiats. Amb un parell de clic podem enviar-los a revisió.
- En el nostre dia a dia, animar-nos a fer aquest pas de qüestionar-nos i qüestionar els comentaris, memes, acudits i un altre contingut que difon el nostre entorn. Reflexionar i fer reflexionar.
- No caure en el parany de comentar i donar lliçons a través de fils infinits en les publicacions en les xarxes socials. No sabem qui estan darrere i ens arrisquem al fet que ens agredeixin.

Sembla qüestions simples, però fer-les un hàbit requereix temps. I aquest temps ha d'aportar-nos i aportar. Ens ha de donar la mirada crítica, les ganes de canviar les regles del joc, que les històries de totes les persones importin. Si deixem de consumir sensacionalisme, el contingut de les notícies canviarà.